

Університет імені Альфреда Нобеля

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії
« 15 » *лютого* 20 17 р.

ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ЗДОБУЛИ КВАЛІФІКАЦІЮ МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА

зі спеціальностей

072 - «Фінанси, банківська справа та страхування»

6.030508 - «Фінанси і кредит»

Затверджено на засіданні
приймальної комісії
Протокол № 3 від «20» лютого 2017 р.

Дніпро
2017

Університет імені Альфреда Нобеля

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії

«_____» _____ 20__ р.

ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ЗДОБУЛИ КВАЛІФІКАЦІЮ МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА

зі спеціальностей

072 - «Фінанси, банківська справа та страхування»

6.030508 - «Фінанси і кредит»

Затверджено на засіданні
приймальної комісії
Протокол № 3 від «20» лютого 2017 р.

Дніпро
2017

Програма вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули кваліфікацію молодшого спеціаліста / П.Й. Атамас. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2017. – 7 с.

Укладачі: члени фахової атестаційної комісії:

П.Й. Атамас, кандидат економічних наук, професор;

М.М. Вакулич, кандидат економічних наук, доцент;

І.В. Олійник, викладач.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародних фінансів, обліку та оподаткування

Протокол № 7 від 07 лютого 2017 р.

Відповідальний за випуск: Атамас П.Й., к.е.н., професор, голова фахової атестаційної комісії зі спеціальностей 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 6.030508 Фінанси і кредит.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Змістова програма екзамену.....	3
3. Орієнтовний перелік питань для підготовки.....	5
4. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	5
5. Література.....	7

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета додаткового вступного випробування – з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок осіб, що одержали ступінь молодшого спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися за програмою бакалавра зі спеціальностей «Фінанси і кредит», «Фінанси, банківська справа та страхування» на предмет визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

Додаткове вступне випробування проходить у формі співбесіди та охоплює коло питань, згрупованих в дисципліну «Корпоративні фінанси».

Під час підготовки до додаткового вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення додаткового вступного випробування на навчання за програмою бакалавра осіб, що одержали диплом молодшого спеціаліста за іншою спеціальністю, екзаменаційна комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу.

Під час екзамену вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

2. ЗМІСТОВА ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ

Поняття та види підприємств в Україні. Сутність та функції фінансів підприємств. Принципи організації фінансів підприємств. Групи фінансових відносин, які належать до фінансів підприємств.

Сутність власних фінансових ресурсів підприємств. Склад власних фінансових ресурсів підприємств. Характеристика власних фінансових ресурсів підприємств. Сутність запозичених фінансових ресурсів підприємств. Склад запозичених фінансових ресурсів підприємств. Характеристика запозичених фінансових ресурсів підприємств.

Зміст та завдання фінансового планування. Методи фінансового планування. Зміст і структура фінансового плану підприємств.

Оцінка фінансового стану підприємств, її необхідність і значення. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємств. Види фінансового аналізу.

Сутність фінансового контролю. Види фінансового контролю підприємств. Необхідність фінансового контролю на підприємствах.

Сутність грошових розрахунків підприємств. Сутність грошового обороту та сфери застосування готівкових та безготівкових розрахунків. Рахунки підприємств. Види грошових розрахунків. Готівкові розрахунки підприємств. Сутність готівкової форми розрахунків. Основні вимоги до організації і проведення готівкових розрахунків. Контроль за дотриманням касової дисципліни та відповідальність за порушення. Безготівкові розрахунки підприємства. Сутність безготівкової форми розрахунків. Характеристика форм безготівкових розрахунків.

Сутність грошових потоків підприємств. Структура грошових потоків підприємств. Звіт про рух грошових коштів підприємств.

Класифікація витрат підприємств. Сутність витрат підприємств. Види витрат. Методи диференціації витрат. Кошторис витрат підприємств. Визнання витрат. Собівартість: її склад та види. Кошторис: сутність, цілі і методи складання.

Формування прибутку підприємств. Сутність та функції прибутку підприємств. Визначення фінансових результатів діяльності підприємств. Звіт про фінансові результати підприємств. Сутність рентабельності підприємств. Методи обчислення рентабельності. Показники рентабельності.

Класифікація основних засобів. Визначення основних засобів підприємств. Склад і структура основних засобів підприємств. Фінансове забезпечення ремонту основних виробничих засобів. Інформаційне забезпечення основних засобів підприємств. Амортизація основних засобів. Сутність амортизації підприємств. Види вартості основних засобів. Методи нарахування амортизації. Оцінка основних засобів. Види вартості основних засобів підприємств. Переоцінка основних засобів. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Капітальні вкладення.

Визначення нематеріальних активів підприємств. Оцінка нематеріальних активів підприємств. Амортизація нематеріальних активів підприємств.

Сутність поточних фінансових потреб. Визначення оборотних активів підприємств. Структура оборотних активів підприємств. Характеристика оборотних активів підприємств. Оцінка виробничих запасів. Сутність та структура виробничих запасів підприємств. Оцінка вибуття виробничих запасів. Оцінка дебіторської заборгованості. Сутність та види дебіторської заборгованості підприємств. Оцінка дебіторської заборгованості підприємств. Методи розрахунку ресурсу сумнівних боргів.

Основи кредитування підприємств. Кругообіг коштів підприємств та необхідність залучення кредитів. Класифікація кредитів, що надаються підприємствам. Види банківського кредиту та їх характеристика. Оцінка кредитоспроможності підприємств. Порядок надання банківського кредиту. Оцінка кредитоспроможності позичальника. Небанківське кредитування підприємств.

Система оподаткування підприємств та її становлення в Україні. Вплив непрямих податків на діяльність підприємств. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.

Сутність фінансової кризи на підприємствах. Симптоми фінансової кризи. Фактори, що спричиняють фінансову кризу на підприємствах. Фінансова санація підприємств. Економічна сутність та порядок проведення фінансової санації. Планування та фінансування санації підприємств. Санаційний аудит. Фінансові джерела санації підприємств. Фінансово-правові аспекти фінансової санації та банкрутства підприємств. Порядок оголошення підприємств банкрутом. Задоволення претензій кредиторів. Санація через реорганізацію (реструктуризацію). Мирова угода. Приховане, фіктивне та навмисне банкрутство.

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Поняття та види підприємств в Україні.
2. Сутність та функції фінансів підприємств.
3. Групи фінансових відносин, які належать до фінансів підприємств.
4. Склад та характеристика власних фінансових ресурсів підприємств.
5. Склад та характеристика запозичених фінансових ресурсів підприємств.
6. Зміст та завдання фінансового планування.
7. Методи фінансового планування.

8. Оцінка фінансового стану підприємств, її необхідність і значення.
9. Види фінансового аналізу.
10. Види фінансового контролю підприємств.
11. Необхідність фінансового контролю на підприємствах.
12. Сутність грошового обороту та сфери застосування готівкових та безготівкових розрахунків.
13. Рахунки підприємств.
14. Сутність готівкової форми розрахунків.
15. Основні вимоги до організації і проведення готівкових розрахунків.
16. Контроль за дотриманням касової дисципліни та відповідальність за порушення.
17. Сутність безготівкової форми розрахунків.
18. Характеристика форм безготівкових розрахунків.
19. Сутність грошових потоків підприємств.
20. Структура грошових потоків підприємств.
21. Звіт про рух грошових коштів підприємств.
22. Сутність витрат підприємств.
23. Методи диференціації витрат.
24. Собівартість: її склад та види.
25. Кошторис: сутність, цілі і методи складання.
26. Сутність та функції прибутку підприємств.
27. Звіт про фінансові результати підприємств.
28. Сутність рентабельності підприємств.
29. Методи обчислення рентабельності.
30. Визначення основних засобів підприємств.
31. Склад і структура основних засобів підприємств.
32. Фінансове забезпечення ремонту основних виробничих засобів.
33. Інформаційне забезпечення основних засобів підприємств.
34. Сутність амортизації підприємств.
35. Види вартості основних засобів.
36. Методи нарахування амортизації.
37. Види вартості основних засобів підприємств.
38. Визначення нематеріальних активів підприємств.
39. Оцінка нематеріальних активів підприємств.
40. Амортизація нематеріальних активів підприємств.
41. Сутність та функції фінансів підприємств.
42. Сутність, характеристика та склад власних фінансових ресурсів підприємств.
43. Сутність, характеристика та склад запозичених фінансових ресурсів підприємств.
44. Зміст, завдання та методи фінансового планування.

45. Оцінка фінансового стану підприємств, її необхідність і значення.
 46. Види фінансового аналізу. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємств.
 47. Сутність та види фінансового контролю.
 48. Сутність грошового обороту та сфери застосування готівкових та безготівкових розрахунків.
 49. Рахунки підприємств. Види грошових розрахунків.
 50. Сутність та основні вимоги до організації і проведення готівкових розрахунків.
 51. Контроль за дотриманням касової дисципліни та відповідальність за порушення.
 52. Сутність та характеристика безготівкової форми розрахунків.
 53. Сутність та структура грошових потоків підприємств.
 54. Звіт про рух грошових коштів підприємств.
 55. Види витрат.
 56. Методи диференціації витрат.
 57. Собівартість: її склад та види.
 58. Кошторис: сутність, цілі і методи складання.
 59. Визначення фінансових результатів діяльності підприємств.
 60. Звіт про фінансові результати підприємств.
 61. Методи обчислення рентабельності.
 62. Показники рентабельності.
 63. Склад і структура основних засобів підприємств.
 64. Фінансове забезпечення ремонту основних виробничих засобів.
 65. Методи нарахування амортизації.
 66. Показники стану та ефективності використання основних засобів.
 67. Визначення та оцінка нематеріальних активів підприємств.
 68. Амортизація нематеріальних активів підприємств.
 69. Визначення та структура оборотних активів підприємств.
 70. Сутність та структура виробничих запасів підприємств.
 71. Сутність та види дебіторської заборгованості підприємств.
 72. Оцінка дебіторської заборгованості підприємств.
 73. Класифікація кредитів, що надаються підприємствам.
 74. Види банківського кредиту та їх характеристика.
 75. Оцінка кредитоспроможності підприємств.
 76. Система оподаткування підприємств та її становлення в Україні.
 77. Вплив непрямих податків на діяльність підприємств.
- Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
78. Фінансова криза на підприємствах.
 79. Фінансова санація підприємств.
 80. Фінансово-правові аспекти фінансової санації та банкрутства підприємств.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

4.1. Особи, які одержали диплом молодшого спеціаліста за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися на бакалаврській програмі на другому (третьому) курсі (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) зі спеціальностей «Фінанси, банківська справа та страхування», «Фінанси і кредит» складають додаткове випробування (у формі співбесіди) з корпоративних фінансів.

Додаткове випробування має на меті визначити встановити можливість випускників інших спеціальностей навчатися за зазначеними програмами.

В процесі екзамену комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.
2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.
3. Обсяг знань з корпоративних фінансів.

Оцінка за результатами додаткового фахового екзамену виставляється за 100-бальною шкалою.

4.2. При зарахуванні осіб, зазначених у п. 4.1 на бакалаврську програму конкурсний бал обчислюється як сума середньої оцінки за фахове вступне випробування та додаткового вступного випробування й середнього балу додатку до диплома бакалавра, та вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4.3. *Середній бал документа про освіту* (додатка до диплому), якщо в ньому не подано бальної оцінки вступника, розраховується за середньою арифметичною до десятих та переводиться у 100-бальну шкалу шляхом його помноження на 20.

Наприклад,

$$4,4 \times 20 = 88 \text{ балів.}$$

4.4. У разі, якщо вступник *має однакові конкурсні бали* під час конкурсного відбору враховуються *додаткові бали* за участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах, наявність публікацій науково-дослідницького характеру, що відповідають напряму підготовки.

За участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах з професійно орієнтованих дисциплін або спеціальності, наявність опублікованих праць науково-дослідницького характеру вступник отримує 50 додаткових рейтингових балів незалежно від кількості та обсягу публікацій чи кількості конкурсів (олімпіад), в яких вступник приймав участь. Факт наявності та відповідність змісту публікацій напряму підготовки встановлюється членами екзаменаційної комісії в процесі розгляду наданих вступником оригіналів або

завірених ксерокопій друкованих видань. У випадку, коли надається ксерокопія, копіюванню підлягають усі сторінки, на яких розміщена публікація, а також титульна сторінка і сторінки змісту видання.

5. ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Финансы предприятий: слайд-конспект / В.Н. Вареник. – Д.: Изд-во ДУЭП, 2009. – 128 с.
2. Фінанси підприємств. /За наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогіна. - 5-те вид. - К.: КНЕУ, 2004. – 546 с. (*базовий підручник*)
3. Фінанси підприємств: Практикум/ Том 1. Основи фінансів підприємств: навчальний посібник / С.А. Кузнецова, В.М. Вареник, М.М. Вакулич; за заг. ред. С.А. Кузнецової. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2013. – 256 с.
4. Фінанси підприємств: Практикум/ Том 2. Фінансова діяльність підприємств: навчальний посібник / С.А. Кузнецова, В.М. Вареник, М.М. Вакулич; за заг. ред. С.А. Кузнецової. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2013. – 128 с.

Допоміжна

1. Азаренкова, Г. М. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко. – К.: Знання-Прес, 2009. – 287 с.
2. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. / И. А. Бланк – К.: Ника-центр, Эльга, 1999. – 592 с.
3. Бланк И.А Управление активами. / И. А. Бланк – К: Ника-Центр, 2000. – 720 с.
4. Бородин Е.И. и др. Финансы предприятий: Учебное пособие. / Е.И. Бородин – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2005. – 340 с.
5. Гриньова В.М. Фінанси підприємств. / В.М. Гриньова, В.О. Коюда. – К.: Знання-Прес, 2004. — 424 с.
6. Данілов О.Д. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях: Навчальний посібник. / О.Д. Данілов, Т.В. Паєнко. – К.: ЦУЛ, 2011. – 256 с.
7. Зятковський І.В. Фінанси підприємств: Навч. Посібник. – 2-ге вид., перероб. та доп. / І.В. Зятковський. – К.: Кондор – 2003. - 364 с.
8. Концепция контроллинга: Управленческий учет. Система отчетности. Бюджетирование / Novath&Partners; пер. с нем. – 3-е изд. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 269 с. (Серия «Модели менеджмента ведущих корпораций»).

9. Кузнецова С.А. Фінансовий менеджмент: у схемах і таблицях: навч. посіб. / С.А. Кузнецова. - Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2011. – 180 с.
10. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств [текст]: підручник / О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. – К. «Центр учбової літератури», 2013. – 504 с.
11. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств. / Р.А. Слав'юк. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. — 460с.
12. Тарасенко, І. О. Фінанси підприємств : підручник / І. О. Тарасенко, Н. М. Любенко. – К. : КНУТД, 2015. – 360 с.
13. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навч. посіб. – 2-ге вид., переробл. і допов. / О.С. Філімоненков. – К.: МАУП, 2004. — 328 с.
14. Шеремет А. Д. Финансы предприятий. / А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулин. – М.: Инфра-М, 2004. – 280 с.
15. Шило В. П. «Фінанси підприємств» (за модульною системою навчання): теоретично-практичний посібник. / В.П.Шило, С.Б. Ільїна, С.С. Доровська, В.В. Барабанова. — Київ: ВД «Професіонал», 2011. — 288 с.
16. Ярошевич Н. Б. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н.Б. Ярошевич. – К.: Знання, 2012. — 341 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Господарський кодекс України: за станом на 02.06.2016 №1405-VIII / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page>
2. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: за станом на 09.04.2015 № 221 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
3. Податковий кодекс України: за станом на 31.05.2016 №1389-VIII / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=92>.
5. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: за станом на 06.06.2013 № 210 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05>

Навчальне видання
Програма додаткового вступного випробування на навчання на навчання для
осіб, які здобули кваліфікацію молодшого спеціаліста

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0,5
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.

Лист погодження

Випускаючий підрозділ: кафедра міжнародних фінансів, обліку та оподаткування

	<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Розробив	Зав. кафедри	Атамас П.Й.		
Розробив	доцент	Вакулич М.М.		
Розробив	викладач	Олійник І.В.		

Затверджено на засіданні кафедри:
Протокол № 7 від 07 лютого 2017 р.

Завідувач кафедри _____

Атамас П.Й.

Документ узгоджено:

<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Проректор із забезпечення якості вищої освіти	Глуха Г.Я.		
Начальник департаменту дидактики	Шкура І.С.		
Методист департаменту дидактики	Тімофеєнко Л.П.		